

**Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o
19 hallituksen esityksestä eräiden maaseutuelinkeinolakiin liitty-
vien lakien muuttamisesta**

Eduskunta on 28 päivänä syyskuuta 1990 lähettänyt valiokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 145.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Väinö Vainio maa- ja metsätalousministeriöstä, ylijohtaja Eero Nordberg maatilahallituksesta, osastonjohtaja Keijo Hyvönen Maataloustuottajain Keskusliitosta ja agronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jäljempänä mainittuja lakeja siten, että niiden mukaiset maankäyttö-, rahoitus- ja muut järjestelmät saataisiin yhteensovitetuiksi maaseutuelinkeinolakeja koskevan esityksen kanssa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luontaiselinkeinolakia, kolttalakia, porotalouslakia, lakia kalatalouden korkotukilainoista, lakia oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata, lakia pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle, lakia maatilatalouden kehittämisrahastosta sekä perintökaarta.

Lainmuutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1991 alusta.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä pääosin sellaisenaan. Valiokunta ehdottaa muutoksia hallituksen esitykseen siltä osin kuin ne johtuvat muutoksista, joita valiokunta on aiemmin ehdottanut hallituksen esitykseen maaseutuelinkeinolaiksi (HE n:o 66).

Valiokunta on ehdottanut hallituksen esityksen n:o 66 osalta mietinnössään maaseutuelin-

keinolakia koskevan lakiehdotuksen 23 §:n muuttamista siten, että asuntolainan enimmäismäärä olisi 60 prosentin sijasta 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Valiokunta ehdottaa nyt vastaavan muutoksen tekemistä luontaiselinkeinolain muuttamista koskevan ensimmäisen lakiehdotuksen 29 §:n 1 momentin 2 kohtaan ja porotalouslain muuttamista koskevan kolmannen lakiehdotuksen 22 §:n 1 momentin 2 kohtaan.

Valiokunta toteaa, että se on mietinnössään hallituksen esitykseen maaseutuelinkeinolaiksi ehdottanut maaseutuelinkeinolain 42 §:n 2 momentin muuttamista siten, että muutoksenhaku yksinkertaistettaisiin. Vastaava muutos ehdotetaan nyt tehtäväksi luontaiselinkeinolakia koskevan lakiehdotuksen 22 §:n 5 momenttiin ja porotalouslakia koskevan lakiehdotuksen 15 §:n 5 momenttiin.

Lopuksi valiokunta ehdottaa luontaiselinkeinolain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 40 §:ään ja porotalouslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 34 §:ään tehtäväksi teknisen tarkistuksen, joka johtuu suoraan hallituksen esityksestä maaseutuelinkeinolaiksi.

Edellä olevan perusteella valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvät toinen, neljäs, viides, kuudes, seitsemäs ja kahdeksas lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina sekä

että ensimmäinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki**luontaiselinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun luontaiselinkeinolain (610/84) 7 §, sekä *muutetaan* 8 §:n 2 momentti, 9, 16, 19, 22—24 §, 25 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 kohta, 28 §:n 1 momentti, 29—32 §, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 ja 3 momentti, 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 § ja 44 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 19 § osittain muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1990 annetulla lailla (163/90), 25 §:n 1 momentin 4 kohta ja 31 § 31 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (436/85) ja 44 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1311/87), seuraavasti:

8, 9, 16 ja 19 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

22 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

(1—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutupiiriin tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen valittamalla maatilahallitukseen, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutupiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Muutoin maaseutupiiriin tai maatilahallituksen tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa maaseutupiiriin päätöksestä tehdyn valituksen johdosta annetusta maatilahallituksen päätöksestä.

23—25 ja 28 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

29 §

Lainaehtot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

(1 kohta kuten hallituksen esityksessä)

2) asuntolainassa 80 ja rakentamislainassa 60 prosenttia *hyväksyttävän* kustannusarvion määrästä; sekä

(3 kohta kuten hallituksen esityksessä)

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

30—34, 37 ja 38 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

40 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kunnallis- ja kirkollisveroa, asiakirjojen lähettämisestä, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta, tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta *sekä kustannusten korvaamisesta* on vastaavasti noudatettava, mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:n 3 momentissa, 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 53 §:ssä säädetään.

44 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

3.

Laki**porotalouslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun porotalouslain (161/90) 5 §,
muutetaan 7 §:n 3 momentti, 8, 9 ja 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 15—17 §, 18 §:n
 johdantokappale ja 4 kohta, 20 §, 21 §:n 1 momentti, 22—25 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 31 §, 32
 §:n 1 momentti, 34 §, 41 §:n 2 momentti ja 43 § sekä
lisätään 12 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä lakiin uusi 34 a § seuraavasti:

7—9, 11 ja 12 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

(1—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Asianosainen saa hakea muutosta maaseutu-
piirin tämän pykälän nojalla tekemään päätök-
seen valittamalla maatilahallitukseen, jos käyt-
tösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvista-
mista tehty muistutus tai maaseutupiiri on
käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut
julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyt-
tösuunnitelmaehdotusta. Muutoin maaseutu-
piirin tai maatilahallituksen tämän pykälän
nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea
muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään
saa maaseutupiiriin päätöksestä tehdyn valituk-
sen johdosta annetusta maatilahallituksen pää-
töksestä.

16—18, 20 ja 21 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

22 §

Lainaehtot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

(1 kohta kuten hallituksen esityksessä)
 2) asuntolainassa 80 ja rakentamislainassa 60
 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion
 määrästä;
 (3 kohta kuten hallituksen esityksessä)
 (2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

23—26, 31 ja 32 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

34 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kun-
 nallis- ja kirkollisveroa, asiakirjojen lähettämi-
 sestä, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen
 erehdyksen korjaamisesta, (poist.) tässä
 laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henki-
 löiden virkavastuusta sekä kustannusten kor-
 vaamisesta on vastaavasti noudatettava, mitä
 maaseutuelinkeinolain 36 §:n 3 momentissa,
 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 2 ja 3 momentissa
 sekä 53 §:ssä säädetään.

34 a, 41 ja 43 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
 (Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnas-
 sa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Nieminen,
 varapuheenjohtaja Rajamäki, jäsenet Anttila,
 Apukka, Backman, Jokiniemi, Mäkelä, Saa-

punki, Saastamoinen, Savela, Törnqvist ja
 Westerlund sekä varajäsenet Pulliainen ja Rön-
 tynen.

Vastalause

Suomen Maaseudun Puolue on vuosikausia vaatinut niin eri toimikunnissa kuin eduskunnassa ja hallituksessakin maa- ja metsätalousmaan vapaan osto-oikeuden nostamista nykyisestä kahdesta hehtaarista viiteen hehtaariin. Mielestämme kyseinen lakimuutos toisi maaseudulle uusia asukkaita ja tätä kautta elvyttäisi monien kuolevien kylien elämää.

Viiden hehtaarin suuruinen maa-ala mahdollistaisi esimerkiksi kaupungista läheisiin maaseutukuntiin muuttaville nuorille perheille osan tarvittavasta ruuasta viljelemisen omalla maalla, jopa joidenkin kotieläimien pitämisen, kuten esimerkiksi siat, kanat, lampaat ja nuoren nautaeläimen. Tällä tavoin voisivat maalle asumaan tulevat juurtua heti paremmin aloilleen ja lapset tottua luonnon kanssa elämiseen.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 1990

Emme näe mitään järkevää estettä esityksemme toteuttamiselle, ellei asiaa haluta pelkäättään politisoida. Tilojen elinkelpoistamista ei maa- ja metsätalousmaan vapaan osto-oikeuden nostaminen viiteen hehtaariin ainakaan vaarantaisi.

Ehdotan,

että valiokunnan mietinnön perusteissa lausuttaisiin seuraavaa:

”Valiokunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle viivyttämättä lakiehdotuksen oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain muuttamisesta siten, että maatalousmaan vapaa osto-oikeus laajenee viiteen hehtaariin.”

Tina Mäkelä